

NOTAT

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
Den 21. januar 2015
MFVM 019

NOTAT til Folketingets Europaudvalg og Miljø- og Fødevareudvalg

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af dibutyl ftalat (DBP) til 3 nærmere beskrevne industrielle anvendelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH)

Komitesag

1. Resume

Europa-Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakt om godkendelse af anvendelsen af dibutyl ftalat (DBP) til 3 nærmere beskrevne industrielle anvendelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH, komité sag). Forslaget giver den tjekkiske virksomhed DEZA a. s. tilladelse til fortsat at anvende stoffet i en periode på 12 år for 2 af anvendelserne og 4 år for den sidste fra solnedgangsdatoen, som er fastsat i REACH, dvs. indtil 21. februar 2027 og 21. februar 2019.

Forslaget er sat til afstemning på REACH-komitéens møde den 3. februar 2016. Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser eller at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark, idet der er tale om forslag om godkendelse af allerede anvendte stoffer.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser.

Regeringen ønsker at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer.

Den konkrete sag drejer det sig om 3 specifikke industrielle anvendelser af DBP, hvor ansøger har demonstreret sikker brug for arbejdstagere, og hvor der ikke er nogen udsættelse for forbrugerne. Regeringen kan derfor støtte forslaget og agter at stemme for forslaget.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen har den 8. januar 2016 sat et forslag til gennemførelsesretsakt til afstemning på REACH-komitéens møde den 3. februar 2016. Kommissionen vil herefter i henhold til REACH træffe en forvaltningsafgørelse vedrørende ansøgningerne fra virksomheden DEZA a. s. om godkendelse til fortsat anvendelse af stoffet dibutyl ftalat (DBP).

Forslaget har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8. Afstemning skal herefter ske i henhold til artikel 133, stk. 3, i REACH-forordningen, som henviser til forskriftsproceduren i artikel 5 i Rådets afgørelse 1999/468/EF. Forskriftsproceduren er nu erstattet af

undersøgelingsproceduren i henhold til artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 182/11, jf. dennes artikel 13, stk. 1, litra c).

Ved kvalificeret flertal i komitéen vedtager Kommissionen forslaget. Hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod i komitéen, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget, idet basisretsakten anses for at bestemme, at forslaget ikke kan vedtages, når der hverken er kvalificeret flertal for eller imod. Kommissionen kan dog vælge enten at forelægge forslaget for en appelkomité inden for 1 måned eller forelægge et revideret forslag for komitéen inden for 2 måneder. Det samme gælder, hvor der er kvalificeret flertal imod i komitéen, og hvor Kommissionen vurderer, at foranstaltningerne er nødvendige. I appelkomitéen kan Kommissionen vedtage forslaget i tilfælde af kvalificeret flertal for, samt hvor der hverken er kvalificeret flertal for eller imod forslaget.

3. Formål og indhold

Forslaget til gennemførelsesretsakten vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgning fra virksomheden DEZA a. s. om forsat anvendelse af stoffet dibutyl ftalat (DBP). Ansøgningen omfatter 3 specifikke industrielle anvendelser af DBP:

1. Som absorberende opløsningsmiddel i et lukket system til fremstilling af maleinsyreanhydrid.
2. Som tilsætningsstof i visse typer af ammunition og udløsermekanismer til katapultsæder. Anvendelsen omfatter ikke patroner, som kan genlades af private.
3. Til fremstilling af keramiske film og printpasta til fremstilling af keramiske kapacitorer og lambdaonder.

REACH-forordningen indeholder bestemmelser om indførelse af en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse) opregner de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte ”solnedgangsdato” (dvs. den dato hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af forsat brug skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og komme med en vurdering af, om der findes egnede alternativer (substitutionsmuligheder).

Stoffet dibutyl ftalat (DBP) blev i 2011 optaget på REACH-forordningens bilag XIV ved Kommissionens forordning (EU) nr. 143/2011. Stoffet blev optaget på grundlag af dets klassificering som reproduktionstoksisk i kategori 1B. Solnedgangsdatoen er blevet fastsat til 21. februar 2015 og fristen for at ansøge om godkendelse til forsat anvendelse til 21. august 2013.

Den 13. august 2013 fremsendte virksomheden DEZA a.s. ansøgninger om godkendelse af DBP til ovennævnte anvendelser.

Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur (ECHA) i komitéerne for risikovurdering (RAC) og socioøkonomisk vurdering (SEAC):

- RAC konkluderer, at der kan fastsættes en nedre grænse for hvornår DBP er reproduktionsskadelig på 0,13 mg/m³ ved inhalation og på 0,19 mg/kg/d for optagelse gennem huden. De konkluderer endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og

anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningen, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagerne.

- SEAC har i deres analyse konkluderet, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternativer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren for så vidt angår anvendelse 1 og 2. For anvendelse 3 vurderer SEAC, at ansøger ikke på samme niveau har demonstreret, at der ikke findes anvendelige alternativer. Derfor bør godkendelsen for anvendelse 3 have kortere løbetid.

På grundlag af oplysninger i analysen af alternativer mv., som ansøgeren har udarbejdet, og de modtagne høringssvar, anbefaler Kommissionen, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering på 12 år fra solnedgangsdatoen frem til den 21. februar 2027 for anvendelse 1 og 2 og 4 år fra solnedgangsdatoen frem til den 21. februar 2019 for anvendelse 3.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget til gennemførelsesretsakt.

5. Nærhedsprincippet

Da formålet med forslaget til gennemførelsesretsakten er at udmønte EU forvaltningsbeføjelser i allerede gældende fællesskabsregulering, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Regulering af anvendelsen af DBP er EU-harmoniseret, og der er således ingen dansk regulering.

7. Konsekvenser

Gældende dansk ret og forslagets lovgivningsmæssige konsekvenser:

En vedtagelse af forslaget til gennemførelsesretsakten har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, fordi der er tale om en konkret forvaltningsafgørelse, der er rettet mod en specifik virksomhed beliggende uden for Danmark og deres downstream-brugere.

Forslagets økonomiske og erhvervsadministrative konsekvenser:

Statsfinansielle konsekvenser: Forslaget vurderes ikke at have væsentlige statsfinansielle konsekvenser.

Erhvervsadministrative konsekvenser: Forslaget vurderes ikke at have væsentlige erhvervsadministrative konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser: Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser.

Beskyttelsesniveau:

Forslaget til gennemførelsesretsakten vurderes at have en neutral påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark. Det vides ikke, om stoffet bruges eller vil blive brugt af danske virksomheder, men det er vurderet at de ansøgte anvendelser ikke giver nogen risiko for arbejdstagerne eller forbrugere.

8. Høring

Rammenotatet har været i høring i Miljøspecialudvalget i perioden 15.-20. januar 2016.

Landsorganisationen i Danmark (LO) og 3F har fremsendt bemærkninger i den forbindelse.

LO henviser i den forbindelse til at det ”fremgår af rammenotatet, at SEAC for anvendelse 3, fremstilling af keramiske film og printpasta til fremstilling af keramiske kapacitorer og lambdasonder, vurderer at ansøger ikke (...) har demonstreret, at der ikke findes anvendelige alternativer. LO konstaterer på baggrund deraf, at den ene af to forudsætninger for fortsat brug efter solnedgangsdatoen ikke er opfyldt, hvorfor der ikke bør gives en fortsat godkendelse for denne anvendelse. Derudover finder LO at en dispensation på 12 år for anvendelse 1 og 2 er alt for lang tid henset til udvikling af substitutionsmuligheder anbefaler derfor, at der gives en forlængelse på 6 år, men med mulighed for forlængelse med yderlig 3 år hvis der stadig ikke er fundet noget alternativ til DBP

3F anføre tilsvarende, at dispensation på 12 år for anvendelse 1 og 2 er alt for lang tid og anbefaler derfor, at der gives en forlængelse på 6 år - med mulighed for forlængelse med yderligere 3 år - hvis der stadig ikke er fundet noget alternativ til DBP.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et kvalificeret flertal af medlemslande, som vil stemme for forslaget.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positivt indstillet over for forslaget til gennemførelsesretsakt. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelsen af de særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes alternativer. I det konkrete tilfælde drejer det sig imidlertid om 3 specifikke industrielle anvendelser af DBP, hvor ansøger har demonstreret sikker brug for arbejdstagere, og hvor der ikke er nogen udsættelse for forbrugerne.

Regeringen kan generelt støtte, at der gives godkendelsen. Henset til, at regeringen ønsker at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer vil der dog arbejdes for, at nedsætte de tidsmæssige perioder for anvendelse af 1 og 2 til 7 år med mulighed for forlængelse.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen forelægges Folketingets Europaudvalg til orientering.